

ԱՍԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԲ ԶՕՐ ԾՆՆՆԵԱՆ ՊԱՏԳԱՍԸ

ԲԵԹՂԵՀԵՄԻ ՍՈՒՐԲ ԱՅՐԷՆ.

ԺՈՂՈՎՈՐԴ ՀԱՅՈՑ ՈՐ ԹԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ Ի ՍՓԻՒՌՍ ԱՇԽԱՐՀԻ

Ծննդեան հրաապասում այս գիշերուան մէջ, նորէն կը լսուի հրեշտակներու բերնով աշխարհին տուած երկնային աւետիսը՝ «յերկիր խաղաղութիւն եւ ի մարդիկ հանութիւն»:

Սեղծագործութեան հրաալի իրողութենէն յետոյ, մեր այս երկրին վրայ պատահած գերագոյն դէպքը՝ Ծնունդն է Յիսուսի, աստուածային յայտնութեան ժայթքը, որ թեւաւոր վերելով կը հանէ զմեզ երկրէն երկինք, հանդիսասես ըլլալու մարմնով երեցող Աստուծոյ, որ յաւիտեանական փառքերու մէջ կը ծառայուի:

Յիսուսի Ծնունդը, մարդուն եւ Աստուծոյ եղանակ հանդիպման, այսինքն կոչուած որդիին եւ Հօր վերագիտին տունն է, ոսկի օղակը երկինքի եւ երկրի: Մանուկը որ կը ծնի իրեն օրորոց ընտելու բովանդակ աշխարհը, մարմնացած սէրն է, երկիրը տաքցնող հոգին, որ կը բանայ երկինքի սիրտը եւ մարդուն արգանդը, սփանչելի եւ նոր խորհուրդով մը:

Խորհուրդն է ան աստուածային սիրոյն, որ յայտնուեցաւ Բեթղեհէմի Այրին մէջ Տիրոջ մարմնառութեամբ, երբ անբաւելին երկնի եւ երկրի խանձարուրի մէջ փաթթուեցաւ: Այս մեծ ու փրկարար դէպքը, որուն շնորհիւ սիրոյ եւ ընդհանուր եղբայրութեան մը բեղմնաւոր սկզբունքները բարոգութեան ընդ ծագս տեղադրուեց, երկնաւոր Հօր մը որդիները ըլլալու ազատութիւնը շնորհեց ամենուս:

ապրելու, գոյատեւելու եւ հայրենաւէն աշխատանքով նոր բարձունքներ նուաճելու երազանքներին:

Այո՛, ամէն գնով եւ ամէն բանից վեր, ամէն հայ մարդ, Հայաստանում թէ արտասահմանում, պիտի կամենայ թուլացումը միջազգային լարուածութեան եւ ամբապնդումը աշխարհի խաղաղ գոյալինակի:

Եւ Մենք հաւատում ենք թէ ողջմտութիւնը եւ բարի կամեցողութիւնը անհրաժեշտօրէն կը յաղթանակեն եւ ազգերի ղեկավարները իմաստութիւնը կ'ունենան ապահովելու խաղաղ գոյակցութիւնը եւ գործակցութիւնը մեծ ու փոքր պետութիւնների միջեւ: Աստուծոյ եւ բնութեան ուժերի ամենազօր գերագոյն օրէնքն է՝ միշտ յաղթութիւնը կեանքի՝ ընդդէմ մահուան:

Այդ է նաեւ խորհուրդը եւ աստուածային պատգամը մանուկ Յիսուսի Սուրբ Ծննդեան:

«Շնորհք, սէր եւ խաղաղութիւն Փրկչին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, եղիցին ընդ ձեզ».

6 Յունուար 1982

Յաւերժական նորստեղծման կամ մշտանորոգուող յաւերժի յայտնութեան խորհուրդին տօնն է որ կը յիշատակենք այսօր Ծննդեան տօնին մէջ: Ժողովուրդը, որուն զգացումը գերիվեր է իր մշածումէն, կը հաւատայ որ ամէն Կնունդի նորէն կը ծնի Յիսուս: Խորհրդաւոր նշանաւորութիւն մը ունի ժողովուրդին այս մշածումը որ ապրումն է քրիստոնէական իր հաւատքին: Իրեն համար՝ յաւերժը անկենդան իրականութիւն մը չէ, տեղեկներն վերել ստանունող, այլ յաւիտեականութեան յայտնութիւնն է, ուժի, լոյսի եւ սիրոյ, որ կը միջամտէ ժամանակին մէջ մեզի բերելու անտեսքը թէ մարդուն տրուած է գերագոյն հաւատարմի իր գոյութիւնը յաւերժելու աստուածայինին մէջ:

Աւելարհ պէտք ունէր այս գիշեր մարմին առնող այդ Սուրբ Հոգիին, որ կրակի պիտի վերածէր մեր կալը՝ պղտոր եւ գունատ մեր խորհուրդներուն պարզեւելու տեսողութիւն հրաշք: Հոգին, որ չի գար մեզի այս աշխարհի ուժերէն, ժայթքն ու բխումն է լոյսի եւ կը բերէ հաւատարմը, այլեւս մարդու տրուած, իր կեանքը այլակերպելու, պայծառակերպելու աստուածայինին մէջ եւ անկելու զայն յաւերժին:

Աստուածորդին, որուն Ծնունդը կը փառաւորենք, սկիզբ մը եւ վախճան մըն է մարդկային պատմութեան մէջ, անդունդ մը աստուածային խորհուրդներու, տեսողութիւններու նայուածքին առջեւ՝ լոյս մը, մեր խաւարին վրայ բացուած, յոյս մը՝ մեր հոգիին մէջ ոսկիացող: Այդ երազը չէ մեռած եւ չի կրնար մեռնիլ: Ան երբեմն փայլատակում մըն է երկինքէն մեզի, ժամ մը, յաւիտեականութեամբ լեցուն, խօսք մը՝ դժոխքները սարսուղ, ժպիտ մը՝ քուստութիւնները ամոքող:

Աստուած, որ վասն մեր մարդացաւ, չի ծնիր դարձեալ, այս գիշեր, ընդունելու համար հաւիտեական երկիւղած երկրպագութիւնը կամ այս աշխարհի թանկագին նուէրները՝ ոսկին եւ խումկը: Կու գայ Ան փնտռելու իր տերմանած սիրոյն՝ խաղաղութիւնը մարդոց միջեւ եւ մարդոց մէջ:

Ժողովուրդ Հայոց, դուն դարեւով խաղաղութեան ծառան ու իղձն ես ունեցեր, ազատութեան տեսլանքին չափ խոր: Քեզի պարտաւորուած պայմաններուն արգասիքը չէ միայն պատհառը այս ըղձաւորութեան, այլ որովհետեւ դուն կը հաւատաս թէ խաղաղութեան, սիրոյ եւ համերաւութեան աշխարհի մը մէջ միայն կարելի է իրագործել Աստուծոյ թագաւորութիւնը եւ լեցնել մարդուն կարօքը: Խաղաղութեան զգացումը լոյծ, տառամ եւ վերացական յղացք մը չէ եղած քեզի համար, այլ ջիղերով զգալի մարմնացեալ նեւ մը, քու ըղձանքի թափին մէջ երկինքները խորակելու չափ:

Դուք, զաւակներ Հայաստանայց եկեղեցւոյ ի սփիւռս աշխարհի, որ կը հաւատաք Աստուծոյ Որդիին մարմնով երեւնալուն, մեզի հետ միասին ձեր երկիւղած էութեան խորերէն, անգամ մը եւս աղերսեղէք այս գիշեր ծնող սիրոյ եւ խաղաղութեան Իշխանէն՝ որ փարատքն մեզն ու մառախուղը, չհանան չարիքն ու յուսահատութիւնը, տարագրուին տաքնապն ու տխրութիւնը, եւ լինի սէր, խաղաղութիւն եւ արդարութիւն բոլոր ազգերուն, որոնց սուրբ երազը, երջանիկ այս ծնունդով անգամ մը եւս կը հիստուի այս սուրբ գիշերէն:

Վասնզի ոչ մէկ ասեմ երկինքը չէ ունեցած այսօր արցունք եւ արիւն, եւ մարդկութիւնը այսօր սառապանք, եւ այս ամէնը՝ իրմէ իրեն: Կ'ապրինք անկման մէջ եղող աշխարհի մը մէջ, փեռելիսուած՝ անբուժելի հակասութիւններով: Մարդկութիւնը, իբրեւ բարոյական հասկացողութիւն, հոգեւորաբար մը կ'անցնի, նման անոր՝ զոր ունեցաւ հին աշխարհի վախճանին, երբ Քրիստոնէութիւնը այդ կործանումին կը բերէր կարելի փրկութիւնը, նիւթէն եւ ֆայտայումէն դուրս փաշտելով անդնդասոյց ոգեղէնը մարդուն:

Օրերը որ մերն են լեցուն են աղմուկով եւ անձկութեամբ: Տիրապետելու բնազդն ու եսապաշտութիւնը ազգերու, գազանային անգրութիւններու կ'առաջնորդեն մարդը իր ընկեր մարդուն դէմ, ախտաբանական նկարագիր հագնելու չափ: Պատերազմներու եւ խռովութիւններու պատճառներէն մին ալ հոգեկան աղացումն է, աւելի անգութ բառով մը՝ այլասերումը: Նոր աշխարհը որ ի լինելութեան է, տարբեր արժէքներու կը նայի, մարդէն ու նրբ-մարտութենէն աւելի կը գնահատէ ուժը, ցեղը, զանգուածը: Արդարութիւնը տիրապետած է ուժէն — անա պատկերը մեր ժամանակին:

Ժողովուրդ Հայոց, իմ եւ Մերոց Յակոբեանց զինուորեալ Միաբանութեան սիրտը քեզի է որ կը բացուի նորէն, նուիրական այս գիշերով, եւ կեցած Սուրբ Ծննդեան վեհավայրին մէջ, քեզի կը փոխանցենք աւետիսը, զոր օր մը հովիւներն ու հրեշտակները տուին աշխարհին, եւ որուն հաւասքը բաւական էր ի վեր կը լեցնէ ու կը զօրացնէ մեր քրիստոնէական կեանքը: Շարունակէ հաւասալ Յիսուսի Ծնունդին եւ մարդուն աստուածացումին, եւ մայրացուր հոգիդ այս գիշերուան մեծ խորհուրդովը, նման քու աստուածաբնաւ պապեւորդ, որոնք գիտէին զհղումի հանել գիշերները, բանալու դռները երկրնին, իջեցնելով Աստուածորդին իրենց սրտերուն մէջ եւ Մսուրի գաղջ ընտանութեան:

Աղօթենք ի սրէ, որ Բեթղեհէմի երկնին միայ յայտնուած աստիճան լոյսովը լուսաւորուին աշխարհի ղեկավարներուն միտքերը, տեսնելու համար խաղաղութեան իրական համբան, օրպէսզի կարելի ըլլայ սէրն ու խաղաղութիւնը հաստատել այս երկրի վրայ, Աստուծոյ փառքին եւ մարդերու բարիքին համար. ամէն:

19 Յունուար 1982